

Purkarthofer Benedek

ÖSSZEGYŰJTENI A VILÁGOT, ÖSSZEGYŰJTENI AZ ÉNT
A Wunderkammer világképe

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Doktori Iskola
Művészettudomány PhD, Designkultúra-tudományi Tagozat
Témavezető: Beck András PhD, egyetemi docens
Budapest
2025

TÉZISEK

(1) A reneszánsz Kunst- és Wunderkammerek vizualitása illeszkedik a kortárs esztétikai érzékenységekhez. Fontos szerepet játszik mind a művészetben, mind a gyűjtés hétköznapi, egyéni gyakorlataiban.

(2) Gerhes Gábor *ATLASa* jó példája a kortárs művészet gyűjtésen alapuló trendjének. A gyűjteményt a művészet, a tudás és a szubjektivitás háromszögében helyezi el, ezzel pedig a modernitás egyik hosszú hagyományához kapcsolódik.

(3) Azáltal, hogy ráirányították a figyelmet az objektív világra, a kora újkori csodakabinetek jelentős mértékben járultak hozzá a modern tudományosság létrejöttéhez. Látnunk kell azonban azt is, hogy ugyanilyen mértékben segítették elő a szubjektivitás és az individualitás új formáinak kidolgozását és elterjedését. Ebből a szempontból a korabeli gyűjtők egy általános kulturális átalakulás részesei voltak.

(4) A 16. század során a különböző fizikai (materiális, vizuális, textuális) gyűjtemények élénk kölcsönhatásba léptek az *ars memoriae* mentális rendszereivel, ami az objektív tudás és a szubjektív emlékek kategóriáinak egymástól való elválasztásához vezetett. Az emlékezet művészetének metaforái közvetlenül és közvetve is befolyásolták modern szubjektum-felfogásunk kialakulását.

(5) A gyűjtés kulturális stratégiája a 20. században és azon túl is megőrizte azt a tulajdonságát, hogy egyszerre érintkezik a szubjektivitás és az objektivitás szféráival, és mint ilyen továbbra is valós alternatívát kínál napjaink ismeretelmélete számára.